

ADVIES

**Voorontwerp van samenwerkingsakkoord
tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse
Gewest en de Franse
Gemeenschapscommissie betreffende de
oprichting van de « Service francophone des
Métiers et des Qualifications (SFMQ) »**

20 april 2015

Aanvrager	De heer Gosuin, Minister van het College van de Franse Gemeenschapscommissie
Aanvraag ontvangen op	23 maart 2015
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie - Werkgelegenheid - Fiscaliteit - Financiën
Aanvraag behandeld op	9 april 2015 In aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het kabinet van Minister Gosuin
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	20 april 2015

Vooraf

De Franstalige « Service francophone des Métiers et des Qualifications (SFMQ) » werd opgericht in 2010, door het samenwerkingsakkoord van 27 maart 2009 tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie. Met dit samenwerkingsakkoord wilde men de banden aanhalen tussen de arbeidsmarkt en de operatoren op het vlak van opleiding, kwalificerend onderwijs en de validatie van bekwaamheden.

Na vier jaar werd een balans opgemaakt die op een reeks moeilijkheden heeft gewezen. Dit voorontwerp wil hieraan verhelpen door met name een plan voor de productie van de profielen 2015 aan te nemen en door hierbij te waken over een harmonisering van de nomenclaturen (Rome V3) en een studie van de mogelijkheid tot een harmonisering van de certificatie.

Dit voorontwerp van samenwerkingsakkoord streeft drie doelstellingen na :

1. de integratie van de nieuwe opdrachten van de SFMQ die hem werden toevertrouwd door het samenwerkingsakkoord betreffende de oprichting van de « Cadre francophone des certifications » ;
2. de verduidelijking en versnelling van de procedures binnen de SFMQ ;
3. de actualisering van de tekst om rekening te houden met de evolutie van de structuren, de praktijken en het glossarium.

Gelet op de wijzigingen, en omwille van redenen inzake vereenvoudiging en verduidelijking, werd het samenwerkingsakkoord vervangen door een nieuw samenwerkingsakkoord, eerder dan te kiezen voor een wijziging ervan door middel van een aanhangsel.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De Raad stelt vast dat er op 4 jaar tijd¹ 40 volledige profielen werden bepaald (beroepsprofielen omgezet in opleidingsprofielen) en dat er hiervoor slechts vijf operatoren inzake onderwijs/opleiding een aanvraag voor een gelijkvormigheidsadvies hebben ingediend teneinde een opleidingsprofiel op te nemen in hun opleidingsaanbod².

De Raad verheugt er zich evenwel over dat « *het verschil tussen het aantal beroeps- en opleidingsprofielen stilaan vermindert met de toename, jaar na jaar, van het productieritme van de opleidingsprofielen* », zoals wordt aangetoond in de verbeteringsnota aan de driepartijenregering van 26 februari 2015. Hij betreurt echter het lage implementatiepercentage bij de operatoren inzake onderwijs en opleiding .

De Raad stelt zich vragen bij dit lage implementatiepercentage, de uitgewerkte methodes van overleg en het ingewikkeld karakter ervan. Hij wenst dat deze zouden worden herzien teneinde het overleg binnen de « Chambre des Métiers (ChaMé) » te verbeteren, het goede begrip en de werkzaamheden tussen de ChaMé en de « Chambre Enseignement-Formation (ChaEF) » te bevorderen, evenals om de termijn wat betreft de procedures voor de bepaling en de validatie van profielen te beperken.

¹ Raming december 2014.

² Het Consortium voor de validatie van bekwaamheden heeft van zijn kant vier aanvragen ingediend.

Gelet op deze vaststellingen wenst **de Raad** dat een grondig denkproces zou worden gevoerd wat betreft de werking van de instanties die instaan voor de productie van beroeps- en opleidingsprofielen en wat betreft hun overname door de opleidingsoperatoren.

De Raad wijst immers op het belang van snelle procedures voor de bepaling van de beroepsprofielen en betreurt de huidige termijnen. Hij doet opmerken dat het beroep, indien de opstelling van het beroepsprofiel bijvoorbeeld vier jaar in beslag neemt, al wijzigingen kan hebben ondergaan op het ogenblik waarop het wordt gevalideerd. Het is dan ook belangrijk dat de procedures sneller verlopen teneinde rekening te houden met de realiteit van de beroepen en met de evolutie van onze maatschappij.

De Raad meent dat aan het SFMQ-systeem een kans moet krijgen indien de doeltreffendheid ervan wordt verbeterd.

Dat zal toelaten om te beschikken over opleidingen in het onderwijs en op het niveau van de opleidingsoperatoren die voldoen aan de noden van de ondernemingen, maar tevens om een sensibilisering mogelijk te maken van de opleidingsoperatoren voor de beroepen die worden gevraagd door de ondernemingen (door de sectoren) : een « beroepsaanvraag » indienen bij de SFMQ is dé gelegenheid voor het economisch/industriële weefsel om beroepen voor te stellen die vooruitzichten bieden en om de operatoren inzake onderwijs/opleiding te overtuigen van de noodzaak om voor deze beroepen opleidingen te organiseren.

De Raad wijst in dit verband op de goede prestaties van het model dat inzake beroepsprofielen³ wordt aangewend in het Vlaamse gewest en vraagt zich af of het geen inspiratiebron voor de werking van de Franstalige dienst zou kunnen vormen.

De Raad is bijgevolg voorstander van het nieuwe samenwerkingsakkoord betreffende de SFMQ, die in de gewenste richting gaat, ook al oordeelt hij dat het akkoord niet ver genoeg gaat. Hierna formuleert hij enkele bijzondere beschouwingen.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1. In de Memorie van toelichting

Bladzijde 2 : Keuze van de beroepen

Men moet voorzien dat de sectoren worden geraadpleegd alvorens een beroep behandeld wordt, dit om de keuze en de prioriteitsgraad van het weerhouden beroep te rechtvaardigen.

Bladzijde 3 (punt b) : « dat het geheel van de operatoren bij de SFMQ een gelijkvormigheidsadvies aanvragen tussen hun wat betreft de validatie van bekwaamheden referentiële keuzevakken en opleidingen, en de SFMQ-opleidingsprofielen die ze willen verwezenlijken » : indien een operator een aanvraag indient voor een gelijkvormigheidsadvies, dan zou een oproep moeten kunnen worden gedaan tot de andere operatoren om na te gaan of zij eveneens dit profiel wensen over te nemen. Dit zou enerzijds aan de « Chambre d'agrément et de concertation (ChACA) » toelaten om terzelfder tijd alle aanvragen van de verschillende operatoren aan een analyse te onderwerpen (en niet met

³ De SERV staat niet in voor de « omzetting » van deze beroepen in opleidingen en onderwijs, wat het systeem van de SFMQ wel doet of toepast via zijn « Chambre Enseignement-Formation ». Hij vergewist zich dus wel degelijk van de overeenstemming tussen een opleidingsprofiel en het beroepsprofiel (akkoord « Chambre des Métiers »).

enkele maanden verschil) en anderzijds om te beschikken over een planning van het opleidingsaanbod.

2.2. In het voorontwerp van samenwerkingsakkoord

Artikel 2, § 2 :

Zou de directeur niet zijn goedkeuring moeten verlenen aan de detachering van de ambtenaren van de diensten/entiteiten ?

Artikel 6, 2de lid

De Raad stelt voor dat drie leden afkomstig zouden zijn uit de Brusselse representatieve werknemersorganisaties en drie leden uit de Brusselse representatieve werkgeversorganisaties.

Artikel 7 :

1. voorzien dat de « ChaMé » om de 2 jaar een lijst opstelt die kan worden aangepast. De vastgestelde lijst van beroepen kan worden opgesteld op basis van de adviezen/aanbevelingen maar moet rekening houden met de noden van de ondernemingen.
2. « Het volume van de personen betrokken bij de georganiseerde opleidingen » moet geen prioritair element vormen. Men stelt immers vast dat het de *in onbruik geraakte* richtingen het meest veelbelovend zijn wat betreft het aanbod van arbeidsplaatsen.

Artikel 8 :

De Raad vraagt i.v.m. het voorzitterschap van de « CHaMé » en de « ChaEF » dat men waakt over de coherentie van de duur van de mandaten.

- Lid van de Kamers : 5 jaar
- Voorzitterschap : 2,5 jaar
- Voorzitter van de « Cca » (die wisselt met de voorzitter van de « CHaMé » en de voorzitter van de « ChaEF ») 1 jaar !

Productietermijnen van de Kamers

De gemiddelde productietermijn van de « Chambre des Métiers » bedraagt vandaag 3 maanden en deze van de « Chambre Enseignement-Formation » 6 maanden.

De Raad stelt voor om de productietermijn voor elke Kamer vast te stellen op 3 maanden.

Artikel 29 :

Over het gebruik van de profielen - Termijn toepassing

De tekst voorziet dat « een maximumtermijn wordt bepaald voor de verwezenlijking door de opleidingsoperatoren ». Dit is een goede zaak.

De Raad stelt voor om de termijn binnen het jaar te bepalen. Bij gebrek aan de overname van de nieuwe profielen door de operatoren binnen deze termijn, mogen deze laatste geen opleidingen voor deze beroepen meer verzorgen.

Artikel 31 : Het artikel is niet duidelijk in dit opzicht.

Doelstellingen en evaluatie

Om de doeltreffendheid van de SFMQ te verzekeren, zou men moeten voorzien :

- een lijst van de prioritaire beroepen die om de 2 jaar wordt opgesteld, met een doelstelling van 25 profielen per jaar (nieuwe profielen of actualisering van bestaande profielen) ;
- de doelstellingen bepalen wat betreft de aangeboden opleidingen ;
- om de 2 jaar een evaluatie voorzien op basis van de bepaalde doelstellingen.

*
* *